ROCZNIKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
Seria II: WIADOMOŚCI MATEMATYCZNE VII (1963)

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

OD REDAKCJI

Jubileusz Fundamenta Mathematicae

W czasie pierwszej wojny światowej Kasa im. Mianowskiego, jeden z głównych ośrodków organizacyjnych nauki w byłym zaborze carskim, zwróciła się do Z. Janiszewskiego o napisanie artykułu o potrzebach matematyki polskiej do nowego wydania „Nauki Polskiej". Janiszewski posiadał dobrą orientację w kierunkach rozwojowych współczesnej mu matematyki, znajomość głównych europejskich ośrodków matematycznych i dobre koncepcje organizacyjne. Zamówiony artykuł został opublikowany w roku 1917. Analiza Janiszewskiego została dokonana na tle sytuacji przed pierwszą wojną światową. Głównymi ośrodkami matematycznymi były wówczas Paryż i Getynga. Nie istniały jeszcze powstałe po Rewolucji Październikowej i odgrywające dzisiaj tak ważną rolę szkoły radzieckie. Matematycy polscy rozproszeni po trzech zaborach nie tworzyli jeszcze zwartej, współpracującej grupy. Tworzyli oni jednak zalążek, z którego powstała później Polska Szkoła Matematyczna.

Do powstania jej w znacznej mierze przyczynił się artykuł Janiszewskiego, w którym wskazał on podstawowe idee organizacyjne dla stworzenia i rozwinięcia takiej szkoły. Jednym z głównych środków prowadzących do tego celu miało być stworzenie czasopisma specjalizującego się w pewnej określonej dziedzinie badań.

W ten sposób powstały Fundamenta Mathematicae, których pierwszy tom ukazał się w 1920 roku, krótko po śmierci Janiszewskiego. Od pierwszego tomu do dnia dzisiejszego pismo to wychodzi przy aktywnym udziale w pracach redakcyjnych redaktora Wacława Sierpińskiego, który przyczynił się do rozwoju tego pisma kilkuset zamieszczonymi tam pracami i pełni dziś funkcje redaktora honorowego.

Ukazanie się w roku 1962 pięćdziesiątego tomu Fundamenta Mathematicae jest wydarzeniem doniosłym dla polskiej matematyki. Ukazuje się on w momencie, gdy szkoła nasza już okrzepła, gdy mamy znaczną ilość czasopism matematycznych w wielu dziedzinach, świadczących o żywym i rozwijającym się w warunkach stworzonych przez Polskę Ludową życiu matematycznym.

Czasopismu, które zainicjowało ten ruch, Redakcja Roczników Polskiego Towarzystwa Matematycznego składa życzenia dalszych długich lat równie owocnej działalności.

Z racji jubileuszu zamieszczamy przedruk artykułu Janiszewskiego oraz artykuł K. Kuratowskiego „Pięćdziesiąt tomów Fundamenta Mathematicae". K. Kuratowski, obecny redaktor Fundamenta Mathematicae, przedstawia rozwój Fundamentów i ukazuje, jak idee Janiszewskiego zostały zrealizowane.

W artykule Janiszewskiego, poza unowocześnieniem ortografii, nie dokonano żadnych zmian.
